

Szerkesztőség
Arad, Acsev-palota.
Kiadóhivatal
Eulv. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)
(Aradi Nyomda Vállalat)
Sürgőycim: Közlöny, Arad
Telefonszám
Szerkesztőség és kiadóhivatal,
151.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELOFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN

Égész évre 600 Le
Fél évre 300 Le
Negyed évre 150 Le
Havonta 50 Le

Hirdetések díjazás szerint
Megjelenik naponta reggel.

Egyes szám ára 3 lej, vasárna
4 lej. Bucurestiben 50 baniva
több.

A hatalmi kérdés

Temesváron négyezer munkás tette le a különböző gyárakban a szerszámot és egyik nagyüzem a másik után kénytelen működését beszüntetni. Temesváron sztrájk van és bár ezidőszerint a munkabeszüntetés nem általános, de a jelek arra mutatnak, hogy — ha csak nem győz a józan belátás — rövid idő múlva általános sztrájk-ká fajul a munkásság és a gyár-iparosok között kiélesedett helyzet. A sztrájk a Gyapjuiparnál, a Bánát és egész Románia egyik legjelentékenyebb ipari vállalatánál kezdődött, a munkások és a gyárigazgatóság között felmerült hérdifferenciából. A különböző tárgyalások nem vezettek eredményre és a sztrájkoló munkások, hogy pressziót gyakoroljanak a gyárigazgatóságra, felvonították a nagy munust, kigurították arzenáljából a nagy ágyut: a „szimpatia“-sztrájkot. A jelen pillanatban az a helyzet, hogy négy ezer munkás nem dolgozik és nincs kizárva, hogy a holnapi nap folyamán számuk újabb ezerrel, vagy kétezerrel megnövekszik. Temesvár nagy gyárváros, az országnak egyik legszámottevőbb ipari centruma. Már ez a mostani munkabeszüntetés is hatalmas kárt jelent Románia közgazdasági életében, mert a termelés szünetel. Most, amikor a legnagyobb szükség van a termelés folytonosságára, ma amikor létfenntartásunknak és boldogulásunknak egyik legfontosabb feltétele a szünet nélküli munka, — ma erős törődést ad a sztrájkoló munkásság talpraállásunknak és konszolidációknak. A sztrájk jogosságáról, vagy jogtalanságáról ezen a helyen nem akarunk vitatkozni. Erőből a kérdéssel a társadalom- és közgazdaság-tudósok már könyvtárakat megtöltő könyveket írtak.

Mi ezen a helyen, a polgári társadalm nevében csak azt kívánjuk hangoztatni, hogy egy háboru sebéből most felépülni akaró ország testében nem szabad újabb sebet égetni demonstratív jellegű szimpatia-sztrájkokkal. A Gyapju ipari ügyéhez végtére is semmi köze sincsen a Turul cipőgyárnak, a lánegyárnak, a különböző vasgyáraknak, a Kandia-csokoládégyárnak és a kátrányipari részvénytársaságnak. Miért kellett mégis ezekben is beszüntetni a munkát és ezzel megbénítani egy országrész ipari, kereskedelmi és közgazdasági életét?

Az ország lakossága utóvégre nemcsak munkásokból áll, a polgárság sokkal nagyobb számáranyu, mint a munkásság. És ez a polgárság utóvégre mégsem köteles tűrni egy kisebbség terrorját.

Uj hang szól Párisból Berlin felé.

Németországnak be kell lépni a Népszövetségbe — Macdonald és Herriot egy új Népszövetségért

(Páris, június 24.) Franciaország és Anglia kormányelnökeinek találkozása értékes eredményt hozott. A két állam érdekeit sikerült teljesen összhangba hozni és minden tekintetben meg egyezésre jutottak Macdonald és Herriot. A párisi sajtó is igen nagy jelentőséget tulajdonít a chequersi találkozásnak. A Matin, a Journal, a Petit Journal, az Oeuvre valamennyien azt remélik, hogy kedvezőbb atmoszféra fog kialakulni, amely alkalmas lesz arra, hogy az angol-francia viszonyt megjavítsa. A miniszterelnökök kollektív jegyzék szövegében állapodtak meg, amelyet Olaszország és Belgium hozzájárulása után háladéktalanul elküldenek Németországnak. A jegyzék ragaszkodik, fog ahhoz, hogy a német birodalom valamennyi vezetőhelyének jóhiszeműségét és jóakarátát anyagi tekintetben is lekössék, ha Németországban valóban akarják, hogy a normális viszony az antantállamokkal szemben helyreálljon. A jegyzék sürgősen fel fogja hívni Németországot arra, hogy a nagykövetek tanácsának a lefegyverzésről hozott zárt jegyzékére még június 30-ika előtt válaszoljon.

Macdonald és Herriot még azt is elhatározták, hogy a Népszövetség legközelebbi ülésén mind a ketten személyesen vesznek részt és együttesen fognak Genfben elutazni. Látogatásukkal demonstrálni kívánják, hogy a Népszövetséget új alapokra akarják helyezni és Németországot feltételek nélkül fel kívánják venni a szövetség tagjai közé. Macdonald a megbeszélések során hangsúlyozta, hogy nincsen helye semmiféle szigorúságnak Németországgal szemben abban az esetben, ha az ország a Dawes-féle szakértői javaslatok kerésztül vétele tekintetében jóindulatot mutat. De ha Németország Kormányja az átvált kötelezettségeket nem akarná lojálisan teljesíteni, ebben az esetben Franciaország maga mellett találná Angliát.

A miniszterelnökök tanácskozása tegnap befejeződött és Herriot is Londonba utazott Chequersből. Az angol fővárosban számos angol politikussal tanácskozott a miniszterelnök és onnan

ma tovább utazott Brüsszelbe. A kíséretével a belga fővárosba érkezett francia miniszterelnököt

Rendőrökkel keresik Mateotti holttestét

Mussolini úgy érzi, hogy kormányon kell maradnia — A király üzenetet küld a parlamenthez

Róma, június 24. Olaszország politikai életében nagy változások fognak történni, bár Mussolini helyzete pillanatnyilag ismét meg erősödött. A legerélyesebb nyomozás sem képes Mateotti holttestét előkeríteni. Dumini vallomása szerint a holttestet a Vico-tó partján egy bokor mögött rejtették el, de innen később Volpi és Ardi fegyvertávozók, akik mind a ketten letartóztatásban vannak, más helyre vitték el. Lehetségesnek tartja, hogy elégették a hullát. Duminiél véres szövetségdarabokat találtak, amelyek Mateotti nadrágjából valóak voltak és a fascista képviselő emlékéül akarta elfenni ezeket magának. Miután Dumini a holttest újabb rejtőhelyét nem tudta megjelölni, a Vico-tó környékén kezdtek kutatásokat, amelyekben több szociálista képviselő is résztvett. A mai napig rendőrökkel folytatott legszorgosabb vizsgálat sem vezetett eredményre és még csak a nyomát sem találták meg a meggyilkolt képviselő holttestének.

Ma minisztertanács volt Rómában, amelyen Mussolini miniszter elnök bejelentette, hogy továbbra is a kormány élén szándékozik maradni, mert meggyőződése, hogy a mostani izgalmas időkből így szolgálja legjobban hazáját. A kijelentést minisztertársai is helyeselték és a közvélemény túlnyomó része is megnyugvással fogadja, mert attól tartanak, hogy súlyos bizonytalanságokra vezethetne minden kormányváltás. Mussolini a szenátus mai ülésén is felszólalt és nyilatkozatában békés hangokat ütött meg éppen úgy, mint legutóbbi parlamenti nyilatkozatában. Megújította Mussolini az ellenzéki pártokhoz intézett felhívását is, hogy működjenek közre a kormányzásban az ország javának érdekében. Hangsúlyozta, hogy a legerélyesebb intézkedése-

Albert király ma kiliallgatáson fogadta és Herriotval hosszasan elbeszélgetett. A hivatalos megbeszélések is már a mai nap folyamán megkezdődtek és holnap minden valószínűség szerint vizsgáztatják Párisba a miniszterelnök.

Két fogantatósította Mateotti meggyilkolásának felderítésére és a vizsgálat minden momentumáról tájékoztatja a törvényhozást.

A római Epoca jelentése keltette a legnagyobb feltűnést. A király a trónbeszédére adandó válaszával átvele után üzenetet küld a parlamentnek, amire 1871. óta nem volt példa.

Nem találják a bucuresti író gyilkosát

Eltemették Cair Györgyöt

(Bucuresti, június 24.) Cair György író meggyilkolása ügyében a rendőrség a legnagyobb eréllyel tovább nyomoz, de különösebb eredmény nélkül. Tegnap razzián elfogtak három idegen fiatal embert, akiket a merénylet elkövetésével gyanúsítottak, de ezek hallani sem akarnak a gyilkosságról. Mind a háromnak a zsebében revolvert találtak és erre beismerték, hogy néhány nappal ezelőtt Oradea-Marerol (Nagyváradról) jöttek Bucurestibe. A fiatal emberek: Rajmán István és László és Molnár, még az éjszaka folyamán bevallották, hogy betörésre is készek voltak, de a Cair-ügyhöz semmi közük. Állítólag a rendőrség újabb adatok birtokában van és a bűnösök neveit is nyilvánosságra hozzák hamarosan. Cair temetése tegnap ment végbe Bucuresti trói és politikai világának impozáns részvéte mellett.

= Angol lap Smith főbiztosról. Londonból táviratozák: A Financial News hosszú cikkben tüzetesen ismerteti Smithnek, Magyarország népszövetségi pénzügyi főbiztosának a jelentését Magyarország pénzügyi helyzetéről és a kölcsönről. A cikk megállapítja, hogy Magyarország gazdasága egészséges alapon nyugszik és nagy eredménynek tartja a kölcsön teljes jegyzésének biztosítását.

Uj rendszer az érettségénél

Az aradi katolikus gimnáziumban július 6-10-ig tartanak az érettségi vizsgálatok — A kísérettségi

(Saját tudósítónktól.) Most foly a kati aradi katolikus gimnáziumban az osztályvizsgák, amelyek július ötödikéig tartanak. Az érettségi vizsgálatok rendjelet szerint július 6-10-ig tartanak. Azonban hatodik vasárnapra esik és így az érettségi vizsgálatokat 7-10-ig tartják. Ugyanakkor tartják meg a negyedik osztályosok számára a kis érettségit. Az aradi katolikus gimnáziumban 100 negyedosztályos és 40 nyolcadikos tanul, úgy hogy az érettségizetők bizottság megjelölésénél lesz látva munkával. Erre vonatkozólag Fischer Aladár a gimnázium igazgatója javaslatot tesz. Crisan Ascaniu a Moise Nicoara igazgatójának, aki kérésnek több bizottságot, hogy a vizsgálatokat a rendjelet által meg szabott határidőre elvégezhessek. Érdekes módon folytak idén a szó béli érettségi vizsgálatok. A miniszteri rendjelet szerint az eddigi módot megváltoztatták és bevezették a francia módszert, amelyet a régi királyságban is használtak. Eszerint a bizottság a szaktanárokat javaslatát figyelembe véve, összeállít egy husz kérdésből álló tételjegyzéket. Ezt átadják az érettségiző diáknak, akik kiválasztják a nekik tetsző tételt és megnevezik, hogy annak megoldására milyen segédkönyvek kellenek nekik. Az iskolai könyvtárból megkapja a kért könyvet, félrevonul

egy erre kiválasztott terembe és tanulmányozza a kapott segédkönyveket. A tanulmányozásra a diáknak két óra ideje van, ennek leteltével jelentkezik és 15-30 perces előadást tart a kapott tételről. Ezalatt senki sem szól bele, a bizottság tagjai csak az előadás végétől teszik meg észrevételeiket. Az érettséginek ezt a módját a tanárok többsége sokkal könnyebbnek tartja, mint az eddigi. Emellett még egy előnye van, hogy a diákok hozzászoktatja az önálló előadáshoz. A felelés végétől

a felelt tételt kihúzzák az ívből és a szaktanár újabb tételt állít be. Így minden diák husz tételből választja ki a neki megfelelőt. Ugyan így megy ez a kísérettségin azzal a különbséggel, hogy a husz tételből a tanár választja ki azt, amelyre az illető diák felel. A kis érettséginek természetesen tanulmányozási idő nincs, mert nem kell a diáknak önálló előadást tartani. Érdekes, hogy a kis érettségi csak a fiatanulókra vonatkozik, mert a leány gimnázistáknak nem kell letenni a kísérettségit. — Az érettségi vizsgálatok, mint már megírtuk, a Moise Nicoara román gimnáziumban lesznek megtartva.

szerint az évi bért 1260 lejben állapította meg. Forró Ferenc háztulajdonos beadványában 11200 lejt kért Török Lajos lakójától. A bérösszeg 1914-ben 1200 korona volt, 1923-ban pedig 6000 lej. A bíróság részben helyt adott a kérelemnek és 8400 lejt ítelt meg. Ez után Neuman Testvérek-cég ügye következett. A cég a házában lakó Sincal közjegyzőtől 21000 lej bért követelt, azzal az indoklással, hogy a közjegyzőnek ott irodája is van. Az 1914 évi bérösszeg 1500 korona, az 1923-iki 4500 lej volt. A bíróság részben helyt adott a cég kérelmének és 19600 lej évi bért ítelt meg. Róth Albert háztulajdonos 17976 lej bért kért megállapítani Spitzer Artur lakójával szemben. Az 1914 évi bér 1284 korona, az 1923-iki 6720 lej volt. A bíróság itt is részben helyt adott a háztulajdonos kérelmének és 12600 lej bért ítelt meg.

Az aradi lakbérmegállapító tárgyalások már vége felé járnak. A mai tárgyalásokon kívül már csak a pénteki tárgyalás van hátra és akkor a bizottság befejezi munkáját. Eddig összesen 200 kérvényt intéztek el. Többeket, főként olyanokat, akik a határidő után adták be kérvényeiket, visszautasították. Ha az elhárított ügyeket péntekig nem sikerül elvégezni, még egy póttárgyalást tartanak, amelyen ezeket is elintézik.

A régi szerződés nem kötelezi az új lakót

Az aradi lakbérmegállapító bizottság érdekes döntése — Tízezer lej lakbér helyett 2400 — A bizottság rövidesen befejezi munkáját

(Saját tudósítónktól.) Érdekes tárgyalásokat tartott ma az aradi lakbérmegállapító bizottság Barabura Sever tanácselnök elnöklésével. Scholtz Gyula háztulajdonos Tonesz Ferenc lakójától évi 10000 lej bért követelt. A lakásban Tonesz előtt Szöllösi Arnold lakott, aki a háztulajdonossal kötött szerződés szerint 5000 lejt fizetett. 1923 szeptemberben Szöllösi maga is házat vett és az egyik lakóval, Tonesz Ferencsel megegyezett abban, hogy lakást cserélnek. A csere meg is történt, azonban Tonesz soknak találta a Szöllösi által fizetett összeget. A háztulajdonos most beadványt intézett a lak-

bérmegállapító bizottsághoz, amelyben 10.000 lejt követelt. A lakás 1914-ben nem volt kiadva és legutolsó lakbér a Szöllösi által fizetett 5000 lej volt. A bíróság arra az álláspontra helyezkedett, hogy az új lakót nem kötelezi a régi által kötött szerződés és elutasította a háztulajdonost. A lakbért pedig 2400 lejben állapította meg. Megírtuk, hogy Petrácz József háztulajdonos Maril és Kucsera testvérekkel szemben 6700 lejt kért. Az 1914-iki bér 560 korona volt. A bíróság annak idején helyszíni szemlét rendelt el, amit a napokban meg is tartott. Ma hirdette ki a bíróság az ítéletet, amely-

A mondorlaki gólya

Irtá: Dálnoki-Nagy Lajos.

A környék egy falujában
Nádfüvel paraszt ház van,
Az országot közelében,
Amelyre már réges régen,
Legalább is évek óta,
Egy keleplő vándor gólya
Fészkel. És a ház gazdája
Jöttét eddig sose bánta.
S most, ellenük nagy haraggal
Dúlva, fülva bosszút forral
Attól, szíktól szór csak ajkát,
A gólya párt elriasztja.
Vasvillával rabló módra,
A fészket földre szórja...
Bár az állatvédő egyesület
Érdekükben mindent megtett.
Hiába volt panasz, lárma,
A gólya párt meg nem szánta,
Akkor sem, hogy pár nap múlva
Fészket raktak rajta újra
Írásban hát engem kértek,
Vetnék véget zord tettének.

Amint csak nyílt rá alkalom,
Valamelyik panasz napon
A helyszínen megjelentem
S hogy a vádolt jobban féljen,
Hogy, növeje tekintélyem:

Egy zord arcú
Pödrött bajszú
Kardos hajdú
Állt mellettem.

Magá az a gólyás gazda?
— En... Hát mit szól a panaszra?
Megkövetem — szólt — alásan,
Van okom, hogy fészket bántsam;
Amióta ide kaptak

Vége van a nyugalmamnak,
Mióta itt telepednek
Minden évben jön egy gyermek;
Ma már Isten kegyelmével
A szárnak ép hetet ért el.
A nyolcadik is már utban
Azt se tudom hova dugjam...
Érti mi az? Nyolc kis gyermek!
Ennyi szárnak hogy keressék?
Mért nem megy a szomszéd házra,

Ott nincs gyermek,
Ott el kelnek,
S a gazdája
Állg várja.

Amint mondta, mindjárt láttam,
Hogy igazság van szavában,
Egy megértő sóhaj mellett
A hajdú is szelidebb lett...
Mert hát biz ez fogas kérdés!
... De nem késett a megértés,
Csakhamar szent volt a béke,
S bár ha irást nem vettünk fel,
Hogy az apró hét gyermekkel
Annyi kárát még se lássa,
Hogy apadjon kiadása:

Régi módra,
Betudtuk a porcióba,
Közkötségbe.

Es azóta! Es azóta!
Vissza gyakran szállt a gólya,
Es szálltak a tíző évek,
De a régi gólyafészkek
Most is ott van a zsupházon,
S valahányszor csak meglátom,
A multakon elmerengve
Mosoly közt jut az eszembe:
Hogy óvatlan életemben
Valami jót mégis tettem,
S ha szétfolyt álmaimban

Magam, fészket nem rakhattam.
Ha megtépett is az élet...
Legalább egy gólyafészket
Megmentettem.

É bájos, közvetlen vers, a vilányoson Arad-Hegyaljára utazó közönség kedves, régi témáját öleli föl. A „mondorlaki gólya” már két évtizede kedvence az arra járók apraja-nagyjának. Ez már nem egy madár, ez egy fogalom. Minden év március végén megjelenik a pár, hogy „régli fészket megigazgassa”, hogy ott „kiköltse pelyhes magzatát”. A villanyos megállóhely előtt ugyanazon ház ugyanazon kéménye a lakása ennek a gólyapárnak. Mikor az utasok egymásnak újságolják, hogy „megjött a gólya”, ez alatt csakis a mondorlaki gólyát értik, mert nekik „a gólya” csak a mondorlaki gólya, a kedves, a hü, aki minden évben visszatér, meghozza a tavaszt, vele a reményt. Akkor kezdődnek a reményt hozó szőlőmunkák, hogy bő szüret legyen akkorra, mikor „a gólya” már ismét masszé jár...

A mondorlaki állomásnál minden utas kinéz az ablakon, s akkor a mindennapi társalgás témája „a gólya”. Mikor jött meg, pontosan tudják, ú-e már, kiköték-e a fiatalok, hány? Az idén bő az istenál-

dás, négy fia van, tán a szüret is jó lesz, így gondolkodik a természet kifürkészhetetlen erői miatt egy kiessé mindig babonás gazdember.

Az 1917. év tavaszán azonban a megbotránkozás moraja zúgott föl az utasok között. A tatarozás alatt álló régi fészket a ház gazdája ledöntötte, s mikor a gólyák új fészkeprítésbe kezdtek, azt is megakadályozta. A gólyapár nem akart engedni, újra, meg újra hozzakezdtek az építéshez. A közönség napokon keresztül izgatottan nézte az erőszak és a kitartás eme érdekes küzdelmét. Végre Nagy Orbán dr. jószágigazgatósági főtanácsos, Perey István főkalauz kérésére leszállt a villanyosról, hogy a gazdának a gólyapár érdekében intervenszáljon, de a gazda hajthatatlan maradt.

A közbelépésre titulus keresvén, mint az állatvédő egyesület választmányi tagja, Dálnoki-Nagy Lajos akkori alispánhoz fordult, hogy az Alispán Ur közismert jó szívűségével és gyöngéd tapintatával hasson oda, hogy az utazó közönség régi kedvence „a mondorlaki gólya” ne háborítottassék.

A panasz „mikénti elintézését” mutatja be a kiváló költő által most megírt bájos költemény.

Kéjgyilkosság vagy — „sport“?

A chicagói gyermekgyilkosság borzalmas részletei. — Juliusban lesz a főtárgyalás.

Newyorkból jelentik: Az egész világon óriási izgalmat keltett az a bestialis gyilkosság, — amelyről már ismételtelen irtunk, — s a melyet két fiatal chicagói milliomas követett el Robert Franks, Jacob Franks chicagói milliomas tizenkét éves fiacskája ellen. Soha még nem történt talán gyilkosság, melynek indító okai annyira titokzatosak lettek volna, mint amilyenek ennek a vadállatias merényletnek mozgató erői. Mindkét gyilkos tizenkilenc éves, egyetemi hallgató és kiváló szellemi képességű ifju. Az egyik *Nathan Leopold*, kömoly szobatudós, ki filozofiai tanulmányokon kívül természettudományokkal is foglalkozott. — A másik fiu, *Richard Loeb*, inkább a sportnak élt, mint az egész város hámulatának tárgya. Leopold erős hatással volt Loebre és a két fiu, aki már legfiatalabb korában végigkóstolta a legkülönbözőbb gyönyörűségeket, 19 éves korában addig jutott el, hogy már csak az hozhatta ernyedő idegeiket izgalomba: *milyen lehet egy gyilkos lelki állapota.*

Ezen a kérdésen vitakoztak hetekig, mig nem egyszer feneketlen önzésükben megérlelődött bennük a vadállati terv, hogy *ezt a lelkiállapotot saját magukon próbálják ki és erre a célra feláldozták az első gyermekét, aki utóbbá került.*

Egy délután megesték az iskolából jövő Robertet, Loeb unokaöccsét és azzal, hogy egy újfajta tenniszraketról beszélnek vele, az autóbába csalták, a kocsit ajtaját becsapták és míg az autó világos délből a város legforgalmasabb uccáin haladt, odabenn a két fiu bestialis kegyetlenséggel agyonverte a gyermeket. Innen a városon kívül fekvő elhagyott helyre vezették az autót, ahol kiszállták, a kis holttestet levetkőztették, becsutellen operációt hajtottak végre rajta, arcát máró folyadékkal öntötték le, hogy felismerhetetlené tegyék. Ruháit szétszörták, a holttestet pedig fejjel lefelé egy vízvezetéki csatornába dugták. Ez után a városban nagy mulatságot csaptak különböző kabarékban. A mit sem sejtő szülőket, kik irítoztos aggodalommal várták haza egyetlen gyermeküket, egy hang délután felhívta telefonon, közölve velük, hogy gyermeküket elrabolták, de biztonságban van és tizenkétezer dollár váltságdíj fejében visszaadják. Képzelték, hogy az apa minden vagyonát odaadta volna gyermekéért és ezért az ismeretlen telefonálóknak igent mondott. A pénzt a kikötött módon becsomagolva és lepecsételve el is küldötték a telefon s egy hang felvilágosította Franksot, hogy egy,

sárga autó fog a pénzért jönni. Mialatt a halálig megkínzott apa a sárga autóra várt, sógora, Mr. Gresham, jelentkezett telefonon és közölte vele, hogy a város határában fuholtestet találtak, melyben ő — ki rosszat sejtve, kiment a hullaházba, hogy megtekintse — kétségtelenül felismerte a kis Robertet. Az apa félőrülten rohant a hullaházba és fényig felismerte gyermekét.

A két gyilkost elfogták. Kihallgatásuk alkalmával azt adták elő, hogy *tudományból* gyilkoltak. Egész Amerika a végletekig felcsigázott érdeklődéssel várja a júliusi főtárgyalást.

Miért nem szólnak

Magyarpécskán a harangok?

A róm. kath. hitközség az elnöke ellen.

(Saját tudósítónktól.) Magyarpécskán elnémultak a harangok. Már három hete is elmúlt, hogy nem kondulnak angyali üdvözlőre reggel, délből és este, mert nincsen, aki megüzzze a harangokat. Nincsen harangozó Magyarpécskán. Azaz, hogy lenne, mert nemrég volt a harangozóválasztás, a mikor is hat pályázó akadt az egy harangozó állásra, de most nincsen. Akik megválasztottak az lemondott, újat pedig nem választanak, mert zavarok vannak a nagy magyar község. Magyarpécska római katolikus hitközségben. Ennek érdekes történetét mondja el az a levél, amit sok aláírással küldtek meg a Közlöny szerkesztőségének a magyarpécskai római katolikus hívek.

A levelet nem közöljük le szó szerinti, mert a hívek olgultak és úgy látszik, nagyon el vannak keseredve a hitközség elnöke ellen. Annnyira, hogy bizony, még templomba is alig járnak, sőt még a gyónástól és a szent áldozástól is tartózkodnak, pedig valamikor *Schneider és Gáll* tisztelendő urak idején mindig zsufolva volt a templom és áhitattal hallgatták a hívek az Isten ígését. *Olasz József* apátplébános eleget is korholja ezért a híveket, de nem fog a száva. — Azért nem szólnak Magyarpécskán a harangok, mert a hitközség elnöke nem akarja egybehívni a képviselőtestületet. Azt mondja, hogy a hitközség képviselőtestülete nem bizik meg az elnökében és nem tud egy tisztességes határozatot hozni semmiféle közügyben. Ahogyan a levél szövege mondja: *„májd olyan formán van az elnök ur a hívekkel, mint a rossz anyós a menyével; ha rá ránt a levesre, az is baj, ha nem, az is baj”.* Az elnök ur azonban tudja, hogy nem szeretik, miért nem keresi a megértést, miért nem keres valami megoldást? Az ő kötelessége volna szeretettel

rendet tereteni, vagy ha nem tud, szépen, keresztényi megadással félreállani. Ilyenféleképpen sir a levél.

Magyarpécskának vannak harangjai, de nem szólnak, mert nincsen harangozó. A torony egészen néma. Ez a néma torony felmutat

Négyezer munkás sztrájkol Temesváron

A gyáripárosok az akkordrendszer mellett — Ujabb két gyárium szüntette be a munkát

(Saját tudósítónktól.) A temesvári sztrájkmozgalom egyre nagyobb méreteket ölt. Ma ismét két gyárium munkássága csatlakozott a sztrájkolókhöz. A Zamfirescu Biscuit és Csokoládégyár 50 munkása és tegnap délután a temesvári kalapgyár 280 munkása szüntette be a munkát. Eddig több mint 4000 munkás sztrájkol Temesváron és ha rövidesen kedvező változás nem történik a

az égre és messzire jelzi, hogy a templom körül a hívek között a rossz szellem uralkodik. Hogy, ki a hibás, mi nem itélkezünk, de reméljük, hogy hamarosan béke lesz a magyarpécskai magyarok között és megkondulnak a szeretetet hirdető harangok.

tárgyalások során, akkor csak napok kérdése az, hogy a sztrájk általános méreteket öltson. Meg egyezésre azonban kevés a kilátás, mert a gyáripárosok nem hajlandók a lejáró kollektív szerződéseket megújítani és már ez is okot ad a munkásoknak a sztrájkra. A gyáripárosok valamennyien be akarják vezetni az akkord munkarendszert, amit a munkások nem hajlandók elfogadni.

Milyen jogokat kell biztosítani a kisebbségeknek

Érdekes beszéd a Kamarában Hogyan beszélt Nistor miniszter 2 évvel ezelőtt

Bucuresti, június 24. A Kamara ülésén dr. *Koth Ottó* Hans szász képviselő a közoktatásügyi törvényjavaslat ellen foglalt állást, a melynek szerinte a kisebbségekkel szemben való türelmetlenség az alapja. Kifogásolta a törvény második szakaszát, amely csak az állami iskoláknak biztosít nyilvánossági jogot. A javaslat sérti a szász iskolák autonómiáját. Kérte, hogy kötelezzék az államot kisebb ségi tannyelvű állami iskolák felállítására. *Itt azokra az érvekre hivatkozott, amelyeket a románok használtak a magyar uralom idején.* Hivatkozott *Nistor* miniszter értekezésére is, aki a román társadalomtudományi társaságban két évvel ezelőtt tartott előadásában azt mondta, hogy *itt az alkotmányban a kisebbségeknek szélesebb jogokat kell beiktatni, mint a mennyit a békeszerződés előir.*

Tom képviselő rámutatott a javaslat hibáira és különösen a tanítók passzív választójogának megszüntetését kárhoztatta, ami ellenkezik a demokráciával. Bizonyította, hogy a világ számos parlamentjének sok kiváló politikusa a tanítók közül került ki. Hivatkozott *Mussolinira* és *Hardingra*, a kik tanítói sorból emelkedtek magas állásokba. Felsorolta azokat a liberális képviselőket is, akik szintén tanítók voltak és azzal vádolta a közoktatásügyi minisztert, hogy megszegte azt az ígéretet, a mellyel a tanítók fizetésemelését ígerte meg. *Tirelsohn* chisenevi főrabbi, Bessarabia cionista képviselője azt kérte, hogy *rendeljük el a kisebbségi tannyelvű állami iskolák felállítását ott, ahol a kisebbségek konipakt egységben együtt élnek.*

Az éjjeli ülésen *Lepadatu* nemzeti-parasztpárti képviselő a bányatörvény javaslat ellen beszélt. Kifogásolta a javaslat ötletszerűségét. A javaslat alapja szerinte spe-

ciális liberálistárpárti gazdasági elv, amelyet kizárólagosítani igyekeznek Romániában. A szenátus délután tartott ülésén *Duca* külügyminiszter betérjesztette a magyar román egyezményt. *Disescu* a román akadémia gazdaságának kezeléséről interpellált. Felvilágosítást kért a kormánytól a *Vernescu*-féle hagyaték eladásáról, amelyet tudomása szerint a *Banca Romana* vette meg árverés útján és jóváhagyás nélkül. Ezután meg szavazták a katonai előléptetések átszervezéséről szóló törvényjavaslatot.

Tragikus halál a járásbírószágon

(Saját tudósítónktól.) Különös és megrendítő tragédia történt egyik aradmegyei járásbírószágon. Egy szegény földműves halt meg hirtelen a bíróság előszobájában, mert nem tudta megvárni, hogy viszonylatlansza szerencsétlen életének egyetlen örömét: a fiát.

Kozurek Jura földműves nyomorék lett a világháboruban. Férfiasságától fosztotta meg egy gránátszilánk és amikor összetörve, mint élőhalott visszajött, felesége elvált tőle. A törvény kimondta a választ, de kötelezte az asszonyt, hogy időközönként vigye el a gyermeket az apához. Az asszony az utóbbi időben elhanyagolta a látogatást és a földműves kétségbeesetten fordult ismét a törvényhez, mely úgy segített rajta, hogy beidézte az elvált asszonyt és a gyereket. Az asszony azonban késett és Kozurek a várakozás izgalmaiban hirtelen rosszul lett. Bevándorozott a hivatalba és így panaszkodott:

— Már a törvény sem parancsol ennek az asszonynak. — Aztán összeesett és meghalt. Két perc múlva pedig felpattant az ajtó és berobogott rajta egy duzzadó, egészséges fiu: Kozurek fia. Azért késtek, mert a járásbírószágon szemben lévő korcsmában reggeliztek. És ez a félóra szegény Kozurek életébe került. A

Riport a Népszövetség városáról.

(Genf a kongresszusok városa. — Ahol a történelmet csinálják. — A genfi kis nők nem érdeklik a komoly politikusokat.)

(Genfi levél.) Leikemre kötöték, hogy a Quai du Mont Blanc-on vegyek szállást, akkor egész nap láthatom a Mont Blanc-t. A Mont Blanc ugyanis innét nagyon szép látványt nyújt. Nagy, hatalmas, hófehér és impozáns. Közébről tudvalevőleg nem olyan meggyőző. Egy tucat csúcs, az egyik pár méterrel magasabb, mint a másik: ez a Mont Blanc. De az ég borult és a felhők elveszik a kilátást.

A Quai du Mont Blanc-on egyébként minden található. Elegáns szállodák, tánclokál, variété és a Palais des nations...

A Palais des nations, ahol a Népszövetség székel, azelőtt szálloda volt és a karakterét persze, máig is megtartotta. Nagy kert, tennispálya, — tipikus hotelbejárat, az embert csakugyan nem fogja el az áhítat, mikor végre egy negyedóra kérdésközlés és kéregetés után rátalál a kapura, amely egész eldugottan a rue des Paquis-ra nyílik.

A következő benyomás az, hogy az ember egy nagy napillap szerű készletébe tévedt. Pár tucat kerekpár, autók, sürgős-forgás, telefon, egy túlságosan is kíváncsi portás.

A Népszövetség tiszteletére éj jelenként kivilágítják Genfét. — A Pont du Mont Blanc felein száz és száz kis villanykörte ég, a Jardin Anglais is hajnalig tündököl. Ha az ember éjjel fölébred és kint az ablakon, azt hiszi, hogy minden éjjel velencei éjszakát rendeznek a jó genfiék.

Genf határozottan elegáns város. Nem hiába tartják magukat a genfiék „Páris fiókjának”. A rue de Marchén és a rue de Allamands-on nagy párisi cégek fióktizletei vannak. A „Printemps” a legeslegutolsó párisi divatot hirdeti. A Grand Passage a „Kis Louvre”-nak véli magát.

És a nők is úgy hatnak, mintha a párisi nők — fiókját volnának... Párisi ruhák, párisi cipő, párisi kesztyűk és az uccán is: párisi dekoltézé. Valaki meg is magyarázza. Ha a nők félrovid ujjakkal és félmagas nyakkal járnának a — napon, este nem öltöznének magukra a modern estélyi ruhát. Olyanok volnának, mint a zebrek. Tehát: az uccán ruhát is olyan dekoltézéssal kell hordani, mint az estélyit, akkor le lehet simni bátran...

De a Népszövetség tiszteletreméltó delegátusainak mindez a sok elegancia és erotika nem imponál.

A benszilótték panaszkodnak is, hogy amióta a „Société des nations” Genfben van, a város egyenesen unalmas lett... A Népszövetség nem mutat. A Népszövetség dolgozik és unalmasodik.

Az ülések, amelyekben Benes elnököl, egyébként csendesek és egyhaguak. A faredhatatlan Nansen referál többek között az albániai éhínségről. Még 75 ezer svájci frankra van szükség, mondja. A Népszövetség pártólól továbbítja a kérést az egyes kormányokhoz. Napirendre kerül ezután a lengyelországi német kisebbségek védelmének kérdése is. Persze, ehhez mindenki hozzászólhat, csak a németek nem, akik mincseinek képviselve Genfben. Még egy fontos pont van: és ez az angolok által fölvetett leszerelés és a katonai kontroll kérdése Ausztriában, Magyarországon és Bulgáriában.

Genf a kongresszusok városa lett. Jövő héten kezdődik az Internationale Labour Office kongresszusa is, amely előreláthatólag három hétig fog tartani. De ez végül is éppoly hidegen hagyja a genfiéket, mint a Népszövetség. Már megszokták, hogy náluk készül a történelem. És az ülések helyett inkább a tánclokálokat látogatják, ahol a kis genfi nők nem öltönek több ruhát magukra, mint — délelőtt.

Irodalom, művészet

Magyar szerzők sikere Amerikában.

Marton Sándor dr. nyilatkozik az amerikai színházi viszonyokról.

Budapestről jelentik: Marton Sándor dr. budapesti színházi kiadó most érkezett vissza amerikai utjáról és tapasztalatait a következőkben mondta el a Közönség budapesti tudósítójának:

— Néhány nappal ezelőtt érkeztem haza kéthónapos amerikai utamról. Két hónap alatt 18 magyar darabot adtam el, melyek közül csak kettő operett. Faragó—Nádor Offenbachja és Martos—Huszka Lili bárónője, a többi mind prózai munka. Az amerikaiak leginkább a magyar vígjátékokat kedvelik, ebben a műfajban a népszerűséget illetőleg közvetlenül az amerikai szerzők után következnek a magyarok. A franciák az utóbbi időben sokat veszítettek közkedveltségükből, a németek pedig egyáltalán számításba sem jöhetnek. A tizenhat próza-darab, amelyeknek premierje egy éven belül meg lesz, a következők: Lengyel Menyhért: „Antonia, Vajda Ernő: Hárem (a híres amerikai író, Hoopwood dolgozza át), Lakatos László: Négy frakk, Földes Imre: Kuruzsló, Vajda Ernő: Mister Bobby (operettet írta belőle), Herczeg Ferenc: „Az ezredes (szintén operettnek írják át), Orbók Attila: „A tünemény, Fodor László: Navarrai Margit, Vitéz Miklós: Hol a dráma.

— Eddig a newyorki színházak legnagyobb anyagi és művészi sikereit magyar darabok biztosították: Molnár Hattyuja, Vajda Fata Morgana és Válóörös

hölgy, Drégely Kisasszony férje, Biró Rablólovag, Utolsó csók és Lengyel Sancio Panza című darabja mind az 5—700 előadás felé közeledik.

Dr. Marton Sándor elmondta még, hogy a magyar szépprózának éppen olyan kitűnő márkája van a jenkik hazájában, mint a szindaraboknak. Nagyon sok regény és novella kötet angol fordítása jelenik meg minden szomban.

Az aradi színházi iroda hírei

A timisoarai (temesvári) színházszintársulat Aradon. A Fekete-szintársulat szerdán kezdi meg tíz este tervezett aradi vendéjátékát s a közönség legszélesebb rétegét érthető kíváncsisággal tekintenek a vendégesték elé. Bemutakozó előadásul Fall Leo nagy operettjét, a Pompadourt játsszák Zoldhelyi Annával a címszerepben. A közkedvelt operett többi főszereplő Somogyi Rózi, Vénusz Árpád, Doésy Jenő. Második este Cyrano de Bergerac kerül színpadra. Cyrano de Bergerac Mihalj játssza s a klasszikus dráma többi szerepeiben a művészegyüttes összes elsőrangú erői feladathoz jutottak. Pénteken az Aradon még nem játszott Rózsaly operettet mutatják be s a szép muzsikája, mulatságos tárgya operettet kifogástalan előadásban és hatásos kiállításban ismeri meg a publikum. A vendégszereplő szintársulatnak nagy erőssége a harminc tagú kórus és az aradival kiegészített hatalmas zenekar. A Fekete-szintársulat előadásait hatalmas érdeklődés előzi meg.

* Az aradi nyári szinkör műsora. Szerdán: Pompadour, operette. A timisoarai (temesvári) szintársulat vendéjátéka Csütörtök: Cyrano de Bergerac. A timisoarai (temesvári) szintársulat vendéjátéka. Péntek: Rózsaly. A timisoarai (temesvári) szintársulat vendéjátéka. Szombat: Este 9 órakor: Szép Heléna. A timisoarai (temesvári) szintársulat vendéjátéka. Este 11 és fél órakor: Ellen a király. (Böhözf.) A timisoarai (temesvári) szintársulat vendéjátéka.

* Nagy Géza fényképész műtermében naponta, vasár- és ünnepnap is, eredeti gyermek-, valamint portré felvételeket készít. Továbbá nagy fali képeket kis kép után, aquarel-, valamint pasztel képeket, csakis művészi feldolgozásban. Műtermem Arad, Bul. Reg. Maria No. 8., földszint (Andrássy-tér 22.)

Nagy Etel levelet irt

Megunta az életet és a Marosba vágyik.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi papirgyár mellett a Marosparton egy levelet találtak a járó-kelők a következő tartalommal:

Itt ölte magát a vízbe Nagy Etel Agyáról. Megejtettek, viselős letterem azért kellett meghalnom.

Szegény Nagy Etel teste falán már azóta uszik lefelé. A Maros eltemette örökre szegényét. Az is lehet, hogy Nagy Etel Agyáról, az utolsó pillanatban meggondol-

ta a dolgot és rájött arra, hogy szegénye talán nem is olyan nagy amiért mindjárt meg kell halni és visszament Agyára. A rendőrség mindenestre értesítette a környékbeli falvak hatóságait, hogy ha esetleg Nagy Etel még sem gondolta volna meg a dolgot, úgy fogják ki a holttestet. Egyben távirat ment Agyára, hogy ott mit tudnak az öngyilkosjelölt kiletéről.

Egy bírósági tárgyalás, amit mindig el kell halasztani

Nem tudják összehozni a vádlottakat és a tanukat.

(Saját tudósítónktól.) A büntető törvényszéknél a sok tragédia mellett némeivkor egy-egy kis humoros epizód teszi élénkebbé az életet. Egy ilyen ugynevezett humoros epizód történt ma az aradi törvényszék egy tárgyalásán. Pásztor János glogováci gazdálkodót és két társát azal vádolják, hogy Glogovácson anyvira megverték egyik haragosukat, aki a sérülésekbe belehalt. Ez 1920-ban történt. A bíróság azóta számos tárgyalást tűzött ki, de ezek közül egyet sem lehetett megtaranni. Először a tanuk hiányoztak, hol az egyik, hol a másik vonult be katonának. Amikor végre nagynehezen összehozták a tanukat, a három vádlott a multkori tárgyalás előtt elment egy kicsit megmedvesíteni a torlát egy közeli kocsmában. Mire visszakerültek, már más ügyet tűztek ki. Könyörögtek a bíróságnak, hogy ne büntessék meg őket azért, mert eltévesztették az időt. A szigorú bírák megkegyelmeztek a legényeknek, akik szentül megígérték, hogy a legközelebbi tárgyalásra előjönnek pontosan. A legközelebbi tárgyalás napja ma volt. A vádlottak pontosan megjelentek, ígéretük szerint. A tárgyalást azonban ma sem tarthatták meg, mert az egyik főtanu hiányzott. A bíróság kijelentette, hogy ha a legközelebbi tárgyaláson sem jelennek mind meg, csendőrkísérettel hozzák be ugy a tanukat, mint a vádlottakat Aradra. A tárgyalást július 15-ére tűzték ki és ekkor végre itélkeznek a legények felett — ha csak valami megint-közbe nem jön.

Aradi mozihírek.

** A legkiválóbb gyermekszínes Jackie Coogan játssza a címszerepét az Apolló nagyszerű filmjüdonságának: „A papa kedvencé”-nek. A film rendkívül bájos történetet ölel fel, amely mindenben hűen tükrözi vissza a kis Jackie életét. Az Apolló szerdán vetíti utoljára az amerikai fiatal filmstar nagyszerű filmjét.

** Az aztékok titokzatos birodalmában játszódik le az a történet, amelyet „A ragyogó Isten fia” címen csütörtöktől vetit az Apolló. A film alapját Hauptmann Gerhardt világhírű regénye képezi, amelyben egy letűnt nemzedék tragédiája elevenedik meg. A főszerepet Geraldina Farrar, a ragyogó szépségű filmprimadonna alakítja és a film nemcsak lebilincselő meséjével és pazar kiállításával, hanem fordulataival is szenzációja a filmművészetnek.

** Az Uránia mozgószínház vasárnap, június 29-én mutatja be a „Fekete kéz” című nagyszabású kalandor filmet. A film meséje egyenesen szenzációszámba megy és minden részlete ötletes, változatos és meglepő.

HIREK.

Miért nem nősülnek a férfiak?

Miről folyik a vita a párisi sajtóban

Párisból jelentik: Több hónap óta folyik a francia sajtóban a vita, cikkekben, körkérdésekben: miért nem házasodik a modern ember?

A vita során érdekes vélemény alakult ki. Legtöbb hozzászólónak az a meggyőződése, hogy a házasság csődbejutott és ezen a téren javulás nem is várható, mert a társadalom sohasem tér vissza a múlthoz. Az okok, melyek a férfiakat a házasságra bírják, már eltűntek.

Különösen érdekes egy francia írónak, Gastone Rageotnak a feljegyzése:

— A házasságot — írja — a nő érdekében létesítették. A férfinak minos rá feltétlen szüksége. Mindaz, amit a törvényhozás a nő javára tesz, mindaz, ami hozzájárul a nő emancipálásához, kárba van a házasságnak. Minél inkább javul a nő társadalmi helyzete, annál kevésbé van szüksége védelemre, annál kevésbé érzi a szükségét a férjhezmenésnek. Ugyanakkor pedig a férfi egyre kevesebb csábítást érez, hogy elfogadjon egy olyan intézményt, melyben előjogai mindig inkább kisebbek és felelőssége mindig inkább növekedik. A nő joga pedig mindig nagyobb lesz. Követelése feltétlen helyeslendő, de ez megsemmisíti a házassághoz való igényét is. Nézete szerint a házasság megint akkor jönne divatba, ha a női jogait megnyirbálnák, szabadságát, önállóságát elvennék tőle, ami azonban manapság már lehetetlen.

— Károly trónörökös átutazott Timisoarán. Károly trónörökös és neje tegnap délután külföldre utaztak. Vonatjuk, a Simplon a hajnali órákban pontos időben érkezett meg Timisoarára, ahol Liuba Valér rendőrprefektus Indies és Bain rendőrkapitányok társaságában, valamint Biciola siguranca alfnök és Stefani érdekes térparancsnok fogadták. A vonat tíz percig tartózkodott a timisoarai állomáson, mely idő alatt a trónörökösök nem mutatkoztak.

— Oritta Ovidiu Aradon. Oritta Ovidiu volt aradi, jelenleg cluji rendőrprefektus ma este 11 órakor Aradra érkezett.

— Amerikai református küldöttség Bucurestiben. Bucurestiből táviratozzák: Tegnap amerikai küldöttség érkezett Bucurestibe azzal a céllal, hogy a romániai kisebbségi egyházak helyzetét tanulmányozza. A küldöttség tagjai az amerikai református és unitárius egyházak képviselői. A küldöttség még a tegnapi nap folyamán tisztelgett a vallásügyi államtitkár előtt.

Bajok a fuzió körül.

Parasztpárti és nemzeti párti ülések Stere Constantia szerepe

Bucuresti, június 24. Nagy hullámokat vert fel a Stere-ügy; a nemzeti és a parasztpárt fuziójának tárgyalásában. A takisták arra való hivatkozással, hogy Sterével nem hajlandók egy pártban együtt működni elhagyták a nemzeti pártot. Köztudomásu, hogy ez csak ürügy volt, mert a takisták, akik másfél esztendővel ezelőtt léptek be a pártba, már régebben önállóságra törekedtek, miután nem volt döntőszavuk új pártjukban. A nemzeti és a parasztpárt tegnap különkülön tartott kongresszuson tárgyalták a fuzió kérdését. A nemzeti párt a Transilvania-életemben értekezett Maniu Gyula elnök lete alatt. Az elnöki megnyitó után Dan Sever referált az eddigi tárgyalásokról. Majd Valda-Voivod Sándor ismertette az eseményeket és megerősítette, hogy a parasztpárt besszarábiai kongresszusa az eddigi tíz programponthoz még egy tizenegyediket is fűzött. Ez a pont azt követeli, hogy Besszarábiát külön személy képviselje az új párt vezetőségében és ez a követelés Stere Constantin személyére vonatkozott.

A kongresszust kellemetlenül érintette ez a kikötés, de az az

talános vélemény alakult ki, hogy ezen a kikötésen nem mulhat a fuzió nagy céljának keresztülvitele. A kongresszus hosszabb határozatban a fuziót ratifikálta. A parasztpárt az Anicitiában tartotta össze jövetelét. A kongresszus egyik első eseménye volt, hogy a besszarábiaiak követelték, hogy Stere legyen benne az új párt központi vezetőségében. Stere kijelentette, hogy a fuziót szükségesnek tartja és épen ezért lemond a párt besszarábiai frakciójának vezetéséről. Majd dr. Lupu beszélt hosszasan a fuzió szükségességéről és azt javasolta, hogy a besszarábiaiak álljanak el követelésüktől. A tíz programponthoz elfogadták. Arra a kérdésre, hogy kik fogják vezetni a fuzionált pártot Michalache kijelentette, hogy a fuzionált pártok képviselői parlamenti szám arányukban. Erre jelentette ki Pan Halipa, hogy a fuziót a besszarábiaiak is elfogadják.

Dacára a fuziót ratifikáló párt-határozatoknak a fuzionáló pártok megbízottai tovább tanácskoznak azon, hogy miképen lehetne elsimítani a még fennálló nézeteltéréseket.

Siracusában elfogott magyar sikkasztó

Kelemen Ernő lözdebizományos bűnei — Letört budapesti gavalőr

Budapest, június 24. Kelemen Ernő lözdebizományos nemrégiben szökött meg Budapestről milliók összegeket elsikkasztása után. Mire feljelentést tettek ellene, Kelemen már átlépte a magyar határt és ismeretlen helyre távozott. Ma este távirati értesítést kapott a budapesti rendőrség, hogy Kelemen az olaszországi Siracusában, a Joni tengerben levő sziget hasonlónevű fővárosában elfogták. Kelemen Antal Erzszt színész társaságában szökött meg, aki Siracusából táviratozott Budapestre, hogy pénzüik elfogyott és a távirat alapján tudta meg a rendőrség Kelemen hollétét. Erre azonnal intézkedtek az olasz hatóságok értesítéséről és az olasz rendőrség ma letartóztatta Kelemen Ernőt. Kelemen megszökése előtt a budapesti éjszakai élet egyik legismertebb gavalérja volt. Milliókat költött el rövid idő alatt. — Nagy fényűzés közepette élt. Saját autóján járt és libériás inast tartott. Egyszerre több barátnője volt, akikre rengeteg pénzt költött. Akárhány éjszakán 100 millió veszteséggel kelet a kártyasztaltól és ez az életmód vitte bele, hogy felelőnk rábizott értékeit elsikkasztja. Amikor már nem tudott elszámolni, megszökött Budapestről. Az olasz hatóságok a legrövidebb úton kiadják Kelemen a magyar rendőrségnek.

— Zombolyának nem kell rendőrség. Zombolya község lakossága memorandummal fordult a belügyminiszterhez, hogy szüntesse be a zombolyai rendőrséget. Zombolyán sohasem volt rendőrség és a község lakossága kijelentette, hogy ők a legjobb rendőrök, náluk nincsen rendőrség szükség. A belügyminiszter helyt adott a zombolyaiak kérelmének és az ottani rendőrséget feloszlatta. Rosa rendőrfőnököt ugyanilyen minőségben Hátszegre, Gitala rendőrigazgatót, helyettes-főnököt Dévára helyezte át.

— Öngyilkos boltiszolga. Becker Simon dettai boltiszolga ma lakásán felakasztotta magát és meghalt. Tetét rossz anyagi körülményeivel indokolta, amelyek miatt három gyermekes családját nem tudta eltartani.

— Választások Jugoszláviában. Beigrádból táviratozzák: Beavatott radikális körök szerint a választásokat július közepén írják ki és október közepén tartják meg.

— A volt aradi szigurancafnök ügyvédi vizsgálója. A napokban Reu Illés dr., a cluji ügyvédvizsgáló bizottság előtt letette az ügyvédi vizsgát. Reu Illés dr. hosszabb ideig vezetője volt az aradi állam-biztonsági hivatainak, majd Cluira került, ahol sziguranca vezérfelügyelő-helyettesé léptették elő.

— Szerencsétlenül járt munkás. A paráci gözmalomban Bakos Béla munkás jobb karját a hajtószíj elkapta és súlyosan összeroncsolta. A timisoarai mentők autóval mentek ki a helyszínre és a szerencsétlenül járt munkást behozták a timisoarai kórházba.

— Cégtáblaadó-vita Timisoarán. Érdekes ügyet tárgyaltak ma a timisoarai járásbírószágon. Az ügyvédek és az orvosok panasszal éltek a cégtáblaadó-kivetések ellen és azt hangsúlyozták, hogy nekik csak cím táblák vannak, amely után nem vehető ki cégtáblaadó. Fiala Kálmán járásbíró megállapította, hogy a kivetett cégtáblaadó jogos, mert a törvény szerint minden foglalkozást jelentő tábla után kell illetéket fizetni. A hatósági orvosok külön kérelmét azzal utasította el a járásbíró, hogy bár hatósági ténykedést folytatnak, de amellet privát praksist is fiznek és ezért cégtáblaadójuk jogos.

— Az aradi fa- és fémipari iskola évrő ünnepélye. Csütörtökön, június hó 26-án délelőtt fél 11-kor az aradi fa- és fémipari szakiskola évrő ünnepélyt rendez. Ugyanakkor a szorgalmas tanulókat megjutalmazták és megnyiták az iskolai kiállítás. Az iskola igazgatósága kéri érdeklődő közönséget, hogy az ünnepély alkalmával a kiállítást tekintse meg, amely nyitva marad egész nap. Belépti-díj nincs.

— Lopások Arad megyében. Aradon Noe chisineui (kisjenői) kereskedő feljelentést tett a csendőrségen, hogy Margareta Karolina cselédje ellopott tőle 4250 lej készpénzt. A lopás elkövetése után ismeretlen helyre szökött. — Moravci János gurahonji (gurahonci) lakos feljelentést tett a csendőrségen, hogy ismeretlen tettes ellopott egy 10 ezer lej értékű gépsziját. A sziját a gurahonji gyár adta át neki javításra. A csendőrség Cotoi János, Tudor Vazul, Lupei Victor és Netrea Vazul gurahonji lakosokat gyanúsítja a lopás elkövetésével és letartóztatta őket. — Szombat éjjel ismeretlen tettesek betörték Kapis Ferenc aradi lakos kolnájába és onnan 500 lej értékű tárgyat vittek el. A csendőrség mindhárom ügyben megindította a nyomozást.

— Pipaszárral verték agyon. Adamov Lyubkó és Tyosity Blagoje már hosszú idő óta haragos viszonyban voltak egymással, amikor 1923. november 26-án egy kocsmában találkoztak össze. Ott összeveszttek egymással, mire a kocsmáros mindkettőjüket kidobta az utcára. A kocsmáros előtt aztán verekedés támadt közöttük, amelynek során Adamov revolvert rántott és rálőtt Tyosityra, valamint annak barátjára, Lyukin Lyubára. A lövések nem táláltak, mire mindketten Adamovra támadtak és pipaszárukkal úgy megverték, hogy hónapokig nyomta az agyat, majd 1923. augusztus 17-én meghalt. Emberöléssel vádolva állott ma a timisoarai törvényszék előtt a két verekedő, akik önvédelmet hozták fel indokul támadásukra. A törvényszék elfogadta védekezésüket és megállapította, hogy Adamov lött rájuk revolverrel, ezért mindkettőjüket felmentette az emberölés vádjá alól.

— Milyen idő várható? A berlini meteorológiai intézet jelentése szerint a nagy légnyomás a kontinensre vonult, melynek nyugati részein az idő megelőző zivataros esők után lehült. A Keleti-tenger, Olaszország és a Fekete-tenger között alacsony a légnyomás és az idő jórészt még száraz, és igen meleg. Hazánkban száraz időjárás mellett a hőmérséklet tovább emelkedett és egyes helyeken a 30 fokot is meghaladta. Idő prognózis: Zivatarok, majd átmenetileg hűvösebb idő várható.

— A Mount-Everest expedíció katasztrófiája. Londonból jelenük: Az angol Mount Everest bizottság E. C. Norton tábornoktól a következő táviratot kapta: „Mallory és Irvine a legutóbbi kísérletnél szerencsétlenül járt. Az expedíció többi tagja épségben elérte a kiindulási pontot.” A május 26-án érkezett hír szerint a tudományos expedíciót a második felszállási kísérletnél a nagy hóesés és a rettenetes hideg a kiinduló táborba visszaverte. Valószínűleg harmadszor is megkísérelték az expedíció tagjai a hegycsúcsmegmászását és ekkor felhette halálát a két kiváló és hős turista.

— Egy orosz tábornok mint újságárus halt meg. Belgrádból jelentik: Selivanov orosz tábornok, akit két hét előtt súlyos liftszerencsét lenség ért, tegnap sérüléseibe belehalt. Selivanov a cári Oroszországban a középnevelés vezére volt. Négy év óta mint emigráns Belgrádban élt, ahol mint újságárus kereste meg a kenyerét. Az elhunyt tábornok a belgrádi társaság körében általános rokonszenvenek örvendett.

— A Rubletzky-Meczner kiállítás a hó 29-ig marad nyitva, d. e. 11—1, d. u. 5—8-ig. Bohus-palota Arad, II. kapu, lift.

Elhárított szerencsétlenség

A timisoarai iparfelügyelő kalandja.

(Saját tudósítónktól.) Ma hajnalban nagyobb szerencsétlenséget sikerült véletlen folytán elhárítani. Faur Livius temesvári iparfelügyelő tegnap hivatalos ügyben Lugosra utazott autón, amely később este Lugosról Temesvárra hozta vissza édesanyját, öccsét és egyik tisztviselőjét. Hajnali 3 óra tájban érkezett meg az autó Temesvárra és a belváros felé vezető úton a Hungária-fürdő előtt szikrák csaptak fel az autó első részéből és a szélvédő üveg csöfömpölve ezer darabra ment szét. Az autót sikerült azonnal megállítani és keresni kezdték a defektus okát. Az uttsten keresztül hevert a villamos vasút egy vezető sódronya, amely szerencsére az autó kerekei alá került és így a nagyobb veszély elhárult, mert a villamos vezető megöhllette volna az autóban ülőket. Az autó első része azonban teljesen tönkrement. A kár mintegy 60.000 lej. A leszakadt vezetőket ma korán reggel helyreállították.

Aki a homoszekszuálisokat foszlogatta

A beteges hajlamu pesti gyilkos kéz rekerítése. — Súlyosan terhelő adatok Balog Pál ellen.

(Budapest, június 24.) Érdekes módon fogták el a Pollák János miniszteriumi altiszt meggyilkolásával gyanúsított Balog Pált. A nyomozás legnagyobb akadályá Pollák János titokzatos életmódja, zárkózottsága volt. Csak annyit lehetett megállapítani róla, hogy legutolsó vasárnapját a Városligetben töltötte ismeretlen férfiak társaságában. Erre az egy nyomra vetették magukat a detektívek. A nyomozás során olyan emberekre akadtak, akik látták Pollák Jánost a ligetben ténferegni egy ugyancsak beteges hajlamu férfivel. Minden munka azzal telt el a rendőrségen, hogy ezt az embert kézre kerítsék. Budapestben a beteges hajlamu férfiak külön kialakult társadalmában az a szokás alakult ki, hogy éjszánként a város egy-egy helyén, rendszeren olyan városrészekben gyűlnek össze, ahol zavartalanul társalognak és fölünés nélkül beszélhetik meg a maguk érdeklődési körének témáit.

Ezeket a területeket járták végig nap-nap után a detektívek. A tanuk megjelentek a detektívekkel az Erzsébet-téren is és amidőn jó ideig lesben álltak, az egyik sötányon végigment egy középítmű, rosszul öltözött fiatalember s leült az egyik padra. A detektívek egyik kísérője csakhamar felismerte őt.

A detektívek nyomban odasiettek, igazolásra szólították föl. Ennyit mondott:

— Balog Pál vagyok. Mit akarnak tőlem?

Hamarosan megállapították pontos személyazonosságát, kiderült, hogy valóban Balog Pálnak hívják, de megtudták róla mindjárt azt is, hogy Budapest területéről különböző lopások és rablások miatt örökre ki van tiltva. Balog rövid kihallgatása után beismerte:

— Nagyon jól ismertem Pollák Jánost, nem tagadom, hogy többször voltam vele együtt.

Házikutatást akartak tartani lakásán, azonban ez a kísérlet meddő maradt, mert kiderült, hogy a Budapestről kitiltott Balog Pálnak lakása egyáltalán nincsen. Állandóan a ligetben, parkokban, bokrok tövében vagy padon jár. Tudvalevő, hogy a gyilkosság színhelyén megtalálták a gyilkos véres, ócska, foltozott alsó fehérneműjét. Balog Pált levették a rendőrségen: nem volt rajta alsó fehérnemű. Természetesen ezek után rögtön keresztkérdések alá fogták őt, szembeállították vele azokat a tanukat, akik odamondták neki, hogy őt látták pünkösdi vasárnapján Pollák Jánossal a ligetben, ő az az ember, aki abból él, hogy beteges hajlamu férfiak mellé szegődik s az ilyen alkalmakkor elkövetett bűncselekményeként, lopásokért, rablásokért el is

volt ítélve. Balog Pál a legalapossabban gyanúsítható a gyilkossággal, de mind mai napig konokul tagad. Nem meri bevallani, hogy pünkösdi vasárnapján együtt volt

Pollákkal, nem tudja kézzelfoghatóan megmagyarázni, hogy hová lett alsó fehérneműje. Eddig az őrizetbe vett Balog megmaradt amellet a vallomása mellett, hogy gvakran volt együtt ugyan Pollák Jánossal, de a pünkösdi találkozásról hallani sem akar.

SPORT.

Elindultak a magyar vivók Párisba

A kétszeres olimpiai bajnok, dr. Fuchs nem ment

(Budapest, június 24.) Az olimpiai törvivó csapat ma indult el Párisba és tagjai: Berky, Schenker, dr. Posta, Terstyánszky és Lichteneker. Az olimpikonokat ma ünnepélyes körülmények között bucsúztatták el. Párisi jelentések szerint a játékok sorrendje az ünnepélyes megnyitás. Ugyanezen a napon lesznek a hatszor 400 méteres gátfutás, ennek az elő és középfutamai, a magasugrás előmérkőzése, a gerelyvetés elődöntője, a 100 méteres elő- és középfutamai, a 800 méteres síkfutás előfutamai és a 10.000 méteres síkfutás döntője. Július 7-én a 100 méteres síkfutás, a 400 méteres gátfutás, a magasugrás és pentatlon döntője lesz, ezeken kívül pe-

dig a 800 méteres síkfutás középdöntője és a 3000 méteres akadályverseny előfutama. Július 8-án a 110 méteres gátfutás, a 200 méteres síkfutás elő és középfutama, a 800 méteres síkfutás, a távolugrás és a súlydobás döntője lesz. Július 9-én az 1500 méteres síkfutás, a 10.000 méteres gyaloglás, a rudugrás előmérkőzése, a 110 méteres gátfutás, a 200 méteres síkfutás, a 3000 méteres akadályfutás döntője. Július 23-án a rheimsi karabélyversenyek egyéni versenyének a Chalons sur Marne csapat által való szabadon választott karabélyvaló versenyé. Június 29-én reggel ugyanennek a versenynek a döntője. Június 28-án délután a Chalons sur Marne csapat egyéni pisztolyversenyé.

Magyar atléták az olimpiáson. Páris, június 24. A magyar olimpiai bizottság a következő atléták kiküldését határozta el: a négyszer 100 méteres stafétára: Rózsa hegyi Gusztáv, Muskát László, Kurunczy Lajos és Gerő Ferenc. A maratoni és 10.000 méteres futásra: Király Pált, a 10 kilométeres gyaloglásra Fekete Mihályt, a pentatlonra és hármasugrásra Somfay Elemért, a magasugrásra Gáspár Jenőt, a diszkoszdobásra Marvalits Kálmánt, a gerelyvetésre Csejtey Lajost és a súlydobásra Bedő Pált és Toldy Sándort. A Sprintstaféta tagjai közül Rózsa hegyi, Muskát és Gerő indulnak a 100 méteren és Kurunczy a 400 méteren is.

O A magyar olimpiai bizottság ma döntött a birkozók és céllövők kiküldetéséről. A döntés értelmében kilenc birkozót és négy céllövőt küldenek ki Párisba. Az evezősök kiküldetéséről még nem döntöttek.

AAC-ATE. bajnoki döntőmérkőzés csütörtökön, 26-án délután fél 7 órakor az aradi börtéri pályán. E mérkőzés győztese lesz a kerület bajnoksapata, miért is a két csapat közismert játékosával és tudásával a szezon legszebb mérkőzését fogja produkálni.

— Aki hamis mérleggel operál. A timisoarai járásbírósg Wolf Zsigmond timisoarai kereskedőt 200 lej pénzbüntetésre ítélte hamis mérleghasználat miatt, mert mérlege 15 dekával többet mutatott.

Hogy áll a lej?

1924. június 24-én 100 lejért adtak:

Nálunk:

2.40 svájci frankot,
7.70 francia frankot,
9.75 litát,
37.500 magyar korona kifizetést,
32.000 effektív magyar koronát,
30.000 osztrák koronát.

Zürichben 2.45 frankot

Párisban 8.20 frankot

Budapestben 37.500 koronát

Kuruzsló gyógyszerészek

Botrány Szegeden.

Szegedről jelentik: Vasárnap tartották meg Szegeden a gyógyszerészek országos gyűlését. Dr. Gál Endre nemzetgyűlési képviselő, a Gyógyszerészek Egyesületének elnöke, megnyitó beszédében elmondotta, hogy az utóbbi időben oly törekvésekről hallott, hogy a gyógyszerészek is be akarnak jutni a Gyógyszerészek Egyesületébe. Kijelentette, hogy ha az egyesület ezt a törekvést tudomásul venné, 6 nyomban lemond az egyesület elnökségéről, mert nem engedti az egyesület nivóját leszállítani. Gál után dr. Wolf Ferenc Szeged városi tisztifőorvosa beszélt az orvosok és gyógyszerészek együttműködéséről és eközben mondotta, hogy a gyógyszerészek kuruzslással is foglalkoznak. Őriási vihar tört ki erre a kijelentésre. Az elnök erőlyesen visszautasította a főorvos vádjait, aki újra felszólalt és azt mondotta, hogy nem úgy értette, ahogy beszédét fölfozták.

KÖZGAZDASÁG.

Megszűnt a magyar Devizaközpont

A Magyar Nemzeti Bank vette át a hatáskörét

Budapestről táviratozzák: A tegnapi nappal megszűnt a magyar Devizaközpont működése és tennivalóit a Magyar Nemzeti Bank látja el. A külföldi fizetőeszközökkel való kereskedés továbbra is korlátozás alatt áll és az erre vonatkozó rendeleteket a Magyar Nemzeti Bank adja ki. A Magyar Nemzeti Bank a devizajogositványokat minden indokolás nélkül bármikor visszavonhatja a jogositott pénzügyesek bármelyi kétől.

A Magyar Nemzeti Bank engedélye nélkül tilos magyar koronaösszegnek kiadása és átutalása külföldre; belföldi pénz, valamint magyar koronaértékre szóló csekk, váltó, utalvány, takarékpénztár könyv stb. bármilyen értékpapír, kamat- vagy osztalék-szelvény kivitele külföldre; magyar koronaösszegnek befizetése, vagy értékpapírnak letétbehelyezése külföldi cég javára; magyar koronaértékre szóló hitel nyújtása külföldi cég részére.

Az utazási és határforgalom-

ban az említett értékek személynként 2 millió koronaérték erejéig a Magyar Nemzeti Bank irásbeli engedélye nélkül is kivihetők.

Nem esik tilalom alá külföldi fizető eszközöknek külföldre való kivitele, valamint ilyeneknek más külföldi fizető eszközök ellenében való kicserélése. A külföldi arany és ezüstérmék kivitelére nézve azonban az arany és ezüst kivitele tekintetében egyébként fennálló jogszabályok irányadók.

Értékpapíroknak külföldre való kivitele ahhoz a feltételhez van kötve, hogy a kiszállító fél az értékpapír ellenértékének 50 százalékát külföldi pénznemben a Magyar Nemzeti Banknál magyar koronaellenérték ellenében beszolgáltatja.

Olyan külföldi állampolgárok, akiknek lakóhelye külföldön van, a Magyar Nemzeti Bank engedélyével keletkezett vagy az eddigi rendelkezések értelmében fennálló korona- és egyéb követeléseik, ugyancsak ily értéketek fölött szabadon rendelkezhetnek.

563.50, London 2435, Páris 30, Milano 24.35, Prága 16.6625, Budapest 0.007175, Belgrád 6.6375, Bucuresit 2.45, Bécs 0.007935.

A MAGYAR NEMZETI BANK DEVIZAJELENTÉSE. (Jun. 24.)
Belgrád 970—990, dinár 950—990, Bucuresit 360—375, lej 345—375, London 361000—368500, angol font 359000—368500, Páris 4420—4520, francia frank 4390—4520, Milano 3610—3690, lira 3580—3690, Prága 2465—2520, szokol 2445—2520, Newyork 83570—85200, dollár 83200—85200, Bécs 117.50—119.50, osztrák korona 117—119.50.

A papírvám ellen, Bucuresitből táviratozzák: A külföldi papír behozatali vámjának emelése ellen ma tiltakozását jelentette be a kormány-nál a román sajtó általános egyesülete.

Megalakul a kazántulajdonosok szövetsége. A bucuresiti Kazántulajdonosok Szövetsége átiratot intézett a Gyáriparosok Országos Szövetségének timisoarai csoportjához, hogy bucuresiti mintára alakítsák meg Timisoarán is az egész Bánság részére a kazántulajdonosok szövetségét. A Gyáriparosok Szövetsége ezért június 29.-én délelőtt 11 órára összehívta a bánsági kazántulajdonosokat a timisoarai Iparkamarában tartandó alakuló gyűlésre, amelyen a bánati szövetséget megalakítják. A kazántulajdonosok szövetségének célja első sorban az, hogy a szükséges kazán-

vizsgálatokat saját, a szövetség által fizetett mérnökökkel végeztetik és az eddigi hivatalos állami kazánvizsgálatokat megszüntetni kívánják.

Athelyezhető-e a tisztviselő?

Érdekes bírósági döntés Timisoarán

(Saját tudósítónktól.) Róth Ernő biztosítási tisztviselő a Helvetia biztosító társaságnál működött, amely 1923. évi szeptember havában áthelyezte Csikszeredára. Róth az áthelyezést nem fogadta el, mert szerződése szerint, amely 1925. április haváig birt érvénnyel, nem volt áthelyezhető. A társaság elbocsátotta kötelékéből a tisztviselőt minden illetmény nélkül, azzal az indokolással, hogy az áthelyezést nem fogadta el. Róth Ernő a temesvári járásbíróhoz fordult végkielégítésért és Darnay táblabíró ma hozott ítéletével 83.250 lej megfizetésére kötelezte a társaságot, a szerződésben kikötött másfélszázéves időtartamra járó fizetés fejében azzal az indokolással, hogy a szerződés szerint Róth Ernő nem volt áthelyezhető.

Eljegyzésről a rendőrségre

Különös letartóztatás Aradon.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi államrendőrséghez a napokban feljelentés érkezett egy tisztviselő ellen, akinek vasárnap érdekes körülmények között letartóztatták. — Egyik aradi legnagyobb fényképszemléterem tulajdonosai feljelentést tettek egyik alkalmazottjuk ellen, akire nagyobb pénzügyeseket bíztak és amellyel az megszökött. A tisztviselő kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított, azonban hollétét nem sikerült megállapítani. Sava Mihály, az aradi rendőrség detektívje volt megbízva a nyomozással, aki meg tudta, hogy a feljelentett tisztviselőnek menyasszonyjelöltje van Aradon. A detektív felkereste a fiatal urileányt, akitől megtudta, hogy eljegyzését vasárnap délután tartja meg a tisztviselővel, aki akkor Bucuresitben tartózkodott. A detektív vasárnap délután ismét felkereste a menyasszony lakását, ahol éppen az eljegyzési lakomát ülték. Sava Mihály díszként tapintatossággal felre hívta a vőlegényt és tudtára adta a kétségbeesett embernek, hogy a törvény nevében letartóztatja. A megtévedt tisztviselőt a rendőrségre kísérték, ahol eleinte mindent faga-

dott. Bizonyítás céljából tegnap Temesvárra vitték, ahol beigazodott, hogy a rábizott pénzzel tényleg nem számolt el. A vőlegény, ma délelőtt érintkezésbe lépett a fényképszemléterem tulajdonosával, akiknek ígéretet tett, hogy a hiányzó összeget a legrövidebb időn belül megtéríti. Az ellene tett feljelentést erre visszavonták, azonban a rendőrség hivatalból folytatja tovább az eljárást.

Sikkasztó jegyzőgyakornok

Egy évi börtön egy kis tévedésért.
(Saját tudósítónktól.) Szomorú, összetört fiatal ember állott ma az aradi törvényszék büntető bírái előtt. Gerbári Ferenc inen (borosjenői) jegyzőgyakornok idegen pénzeket tulajdonított el. A jegyzőgyakornok inen végrehajtásokat eszközölt, ellenben arra nem volt felhatalmazva, hogy pénzt is felvehessen. Ennek dacára felvett 200 lejt és elbuzajdonította. Mután ezt a pénzt elköltötte, újabb pénzre kellett szert tennie. Ezért a Munkásbiztosító pénztár nevében irt Vértés inen kereskedőnek és felszólította, hogy 7600 lejt kitevő hátralékos járulékát fizesse ki. A kereskedő tudta, hogy nincsen hátralékban, mindamelllett letétbe helyezte Gerbárinál 7600 lejt. Ez után levelet irt az aradi pénztárnak, amelyben kérte, hogy igazolják azt, hogy nincsen hátralékban. Ez meg is történt. Vértés most felszólította Gerbárit, hogy a letétbe helyezett pénzt fizesse vissza. Gerbári különböző kifogásokkal odázta el a követelést, majd amikor látta, hogy így nem mehet sokáig, bevallotta, hogy a pénz egy részét saját céljaira használta fel. A kereskedő feljelentést tett, mire letartóztatták és vizsgálati fogságba helyezték a megtévedt fiatal embert. A bíróság ma tárgyalta ügyét. A vádlott teljes beismerésben volt és így a bíróság egy évi börtönre ítélte. A vádlott ügyvédje telebbezett enyhítésért.

A szerkesztésért felelősen

KAROLY SANDOR

titk.

Cenzurat: Prefectura Judeiului.

NE FÉLJEN, NEM SIR A GYERMEKE, ha HÖFER-gyermek-hintóport és HÖFER-gyermekkrémot használ. Lloyd 2844 097

Ruha- és blous újdonságainak július hó 15-ig Júliu PLESZ Gyula központi női ruhaáruháza Arad, Str. Col. Pirici 3 (Vörösmarty-u) mélyen leszállított árban árusítom ki a színház hátsó bejáratával szemben. Külön mértékosztály.

Photo-Atelier Bornstein, ARAD, (u) Neuman-ház.) Művészi kivitelű arcképek és fényképnagyítások.

Az aradi Erzsébet Mozgó Színház a nyári helyiségben tart előadást! Szordán este 9 órai kezdettel: a **Két-lelkű nő**. Dráma 7 felvonásban. — Vendéglő, terített asztalok. 10084

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlőtekért nem vállalunk felelősséget.

Cégváltozás.

Tisztelt ügyfeleink és t. vevőink b. tudomására hozzuk, hogy eddigi „KELET HIRLAPIRODA” cég alatt vezetett vállalatunkat

„Sándor hírlapiroda” és könyvkereskedés

cégre változtattuk meg.

Arad, 1924. június hó.

„Kelet hírlapiroda”, Arad.

10683

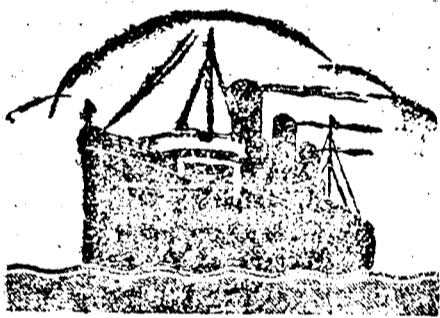
Strada Consistorului

(Batthyány-uca) szomszédságában gyönyörű kis uri magánház, átvehető két ucai szoba, elő, fürdőszobás lakással, esslingeni rollókkal, parkirozott udvarral. 300.000 Lejért eladó. Megbízott „URANUL”-iroda, Arad, 18-postával szemben. 16024

Aradhoz közeleső nagyközségben

jómenetű fűszerüzlet korcsmával, jó lakással, 100.000 Lejt meghaladó használati tárgyakkal és élelmiszerkészlettel átadó.

Bővebbet: Wallinger Irodában Arad, Földes-patikkával szemben. 15060

Hetenként indul a

Hamburg - Amerika - Linie

és a

United American Lines hajói

CUBA-ba

MEXIKO-ba

DÉLAMERIKÁ-ba

CANADA-ba

ÉSZ-AMERIKÁ-ba.

Díjmentes felvilágosításul szívesen állanak rendelkezésére a romániai vezérigazgatóság következő irodái:

LAZAR H. LAZAROVITZ

Timişoara: Str. Meroy 2.
Bucarest: Calea Griviței 183.
Arad: Str. Eminescu 12.
Oradea-Mare: Piața Mihai Viteazul 5.
Cernaui: Str. Regina Maria 9. 7454

Calea Saguna

(Varjassy Lajos ucaiban) háromlakásos ház, átvehető 3 szoba, alkov, elő, fürdő, előszobás lakással, nagy borpincével 500.000 Lejért eladó. Megbízott „URANUL”-iroda, Arad, 18-postával szemben. 16024

Belváros

legforgalmasabb

ucájában nagyjövedelmű áruüzlet áruval együtt eladó. Megbízott „URANUL”-iroda Arad, főpostával szemben. 16024

Belváros szélén

lévő jóforgalmu szatocsüzet, egy szoba konyhás lakással, berendezéssel, kivándorlás miatt 32.000 Lejért eladó. Megbízott: „URANUL”-iroda, Arad, főpostával szemben.

Nagy ipari és kereskedelmi vállalat

üzemének fejlesztése végett körülbelül

500.000 L. tőkével

rendelkező társat keres.

Ajánlatokat „Gyárüzem” jelleg alatt „Sándor” volt Kelet hírlapiroda Arad vess át. 10084

Regatul România

Dela Primpreședintele Tribunalului ARAD.

PUBLICAȚIUNE.

Vă facem cunoscut, că la judecătoria de ocol Baia de Criș avem lipsă de 22 bucăți de mărim diferite stelaje pentru arhive.

Reflectanții pot înainta ofertele închise până la 10 Iulie 1924. la directorul de birou a tribunalului Arad, camera 88.

Condițiunile tot acolo să pot vedea în ora oficiosa.

Arad, la 20 Iunie 1924.

p. Primpreședinte.
Dr. Barbara, m. p. 3670

Apró hirdetések.

TUDNIVALÓ AZ APRÓHIRDETÉSEKRŐL: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó hirdetési ára hétköznap 2 lej 50 ban, vasárnap 3 lej. — Vastagabb betűvel 5 lej, illetve 6 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 25 lej, vasárnap 30 lej. — A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amelyik tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa.

Levelezés.

„DISZRÉT” jellegre levél van az Aradi Közlöny kiadásában. 3688

Alkalmazás.

TAKARITONO reggel 8—10-ig felvétetik Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-u. 23.) az udvarban balra. 100

ALANDO MUNKÁRA önálló varró és tanulóéányok felvételnek Damian salon Arad, Bulv. Reg. Ferdinand 1. 3657

VILLANYSZERELŐT, aki gyege és erős áramu munkát végez, magas fizetéssel keresek. Gáspár műszerész Arad str. Horia 1. 3568

DOBOZGYARI munkásnok magas fizetéssel felvétetnek „Karto” dobozgyárban Arad Str. Cantacuzino (Hirtár) 3656

FÜTŐ locomobilhoz azonnali belépésre kerestetik. Lakás van. Csakis legjobb bizonyítvánnyal rendelkezők jelentkezzenek. Pollak Sándor téglagyára, Arad, a textilgyár mellett. 3674

ROMAN, magyar, német levelezőnd kerestetik. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 3673

NÉMET-magyar levelezést, könyvelést vállalkozók órára. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15058

KÉTTAGU családhoz jól főző mindenest felvétetik. Kollin. Arad Piața Catedralei (Thököly-tér) 6. 3675

ÓVADÉKKÉPES vendéglős kerestetik vidékre, forgalmas üzlethez. Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15060

HÁZVEZETŐNŐI, házikisasszonyi, vagy hasonló állást keres intelligens, fiatal nő Cim: Wallinger hirdetőjében Arad. 15060

Lakás.

ELEGÁNSAN bútorozott szoba Belvárosban kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3677

Vétel és eladás.

AZONNAL eladó kárban levő ebédli és hálószoba berendezés. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 3676

JÓ KÁRBAN levő VILÁGOS HALÓ olcsón eladó Arad Str. Alexandru Gavra 19. (volt Csernovics Péter -u.) 3678

EKSZEREK, butorok, tükrök, szalon s ebédli berendezés, hintaszék, 2X3 itteni perzsaszőnyeg, szőnyeg, fotóelek, üveg szekrény, Scheslon, scheslonotitok, csillárok, 1 ágyas finom lenvászon ágynemű, asztalneműk, díszárgyak, rézmű, kis hermin béa, festmények, képek stb eladók. Arad Str. Consistorului 12. (Batthyány-uca 23.) I. em. 1000

MOTOREKÉ háromvasu mindenféle gép hajtására jó, 90.000 Lejért sürgősen eladó. vagy gépész társat keresek hozzá, Rákóczy, Arad, Str. Velicium (Lipót-u.) 10. 3672

PERZSA és egyéb szőnyegeket, butorokat, antik tárgyakat, ezüstneműt, fehérneműt, kézimunkát, festményeket, dísz tárgyakat bizományba veszek. Arad, Strada Consistorului 12. (Batthyány-uca 23.) I. em. jobb. 1000

DANIS VIRUS, valamint Melsingeni patkány és egér typhus bacillusokat ajánl Dr. Földes gyógyszerár Arad. 14134

HASZNALT OLOM megvételre kerestetik. Bővebbet a kiadásban.

Ingatlan.

SAROKHÁZ új, jómenetű fűszer- és koromszüzettel, italmérési joggal, 7 szobás lakással, 600.000 Lejért eladó. Értekezni Boross-ügynökségnél Arad, Str. Consistorului No. 9., (volt Batthyány-uca). 3667

Üzletek.

MAGÁNHAZBAN vendéglő kerthelyiséggel, fűszerüzlet tőzsdével, kőszobás lakással, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadásában. 3679

ÜZLETHELYISÉG, Engelhardt-féle Arad, Strada Eminescu 3., szomszédos átköltözés miatt kiadó. Bővebbet Arad, Strada Eminescu 5. 3425

Oktatás.

EGY VIII. o. román Liceumot végzett fiatal ember órákat ad a román nyelvből. Jelenkezés legkésőbb e hó 28.-ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3671

Ellátás.

TELIJES ellátást külön szobával, zsidó családnál keres hivatalnoknő. Cimeket fizetési igénnyel Sándor (volt Kelet) hírlapirodába Arad kér. 10084

Ha szép akar lenni, használjon Kulka-féle Lillometj-orémet, Lillometj-szappant és Lillompudert.

Kapható kizárólag: Városi gyógyszerár a „Fekete Sas”-hoz, Timişoara, Szt. György-tér. 378

Aradi Kartellbiztosító Társaság helybeli vezérigazgatója

keres elsőrendű üzletszerző szakembert.

Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 3688

Naponta indítunk futárt Clujra (Kolozsvárra). Magyar és cseh vizumot **Kelet** hírlapiroda ARAD, Strada Alexandri (Salacz-u.) I. 10062

Cukorka készítő, cukrászok részére! Kristálycukor, finom gyári cukorliszt, fehér kristály szirup, püder, cacao massa, tunkmassa, cacao por, cacao vaj, 28X32 méretű ostyalapok, meggyoró, mandula stb. nyersanyagok legolcsóbb napi árakban. **Cukorka, csokoládé és ostya árúban óriási választék. Gábor Miklós** cukorkaüzlet, Arad, Str. Alexandri No. 1. (Salacz-uca)

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalában: Aradi nyomdavidálya